

Oli suvi tõesti nii jube, nagu räägitakse?

Kuigi suvi oli vihmane, jahedavõitu, pikseline ning tuulispasane, polnud selles siiski midagi erakordset.

“Kas sellist vihmast ja lühikest suve on ka varem olnud?” küsitakse viimasel ajal nii sünoptikult kui klimatoloogidelt. “Mitte suvi pole lühike, vaid meie mälu,” kommenteeris paari aastat eest viimast pärimist kolleeg Merike Merilain.

Kõige kuivem oli Kihnus

Tõepoolest: raske on uskuda, et tänavune suvi oli vähemalt õhusoojuse poolest täiesti normaalne, s.t normilähedane. Kolme kuu keskmiseks temperatuuriks Eesti territooriumil arvutati meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis 15,6 kraadi, mis on vaid 0,1° võrra vähem kui aastate 1971–2000 keskmine ehk norm. Järjekordne näide sellest, et vahel on keskmisi ilmandmeid sama raske uskuda kui keskmise palga arvutust!

Temperatuuridelt tänavuse suvega sarnane oli ka 2009. aasta suvi, märksa külmem aga 2000. aasta oma. Kui keegi mä-

GERLI NIILU

Tavaline Eesti suvi on täpselt see, mis Gerli Niilo objektivi ette jäi: rohelus, rattad ja rahe!

letab. Kuna aga just eelmised suved olid rekordiliselt soojad, siis hakkab inimestele tunduma, et selline peabki Eesti ilm olema.

Möödunud suve tegi meeldivamaks tavalisest soojem juuli. Kuu keskpaik oli jahe, kuid lõpp üllatas troopilisel moel – päeval kerkis õhusoo üle 30 kraadi, öösel ei langenud kraadiklaasi näit alla 20 pügala. Kõige kuumem suvepäev oligi 29. juulil, mil Narva-Jõesuus mõõdeti 33,4°.

Traditsiooniliselt suvepealinna tiitlit kandev Pärnu jäi seekord soojuselt konkurent Võrle-

kõvasti alla, kaotus oli suur just suve lõpusirgel, s.o augustis.

Meeli räsisisid suvel vihmasajud. Iseäranis Loode-Eesti põlud meenutasid Aasia riisivälju. 7. juulil sadas Lääne-Nigulas tõelist paduvihma – 103 mm! Kolme kuuga mõõdeti seal suur kogus vihmavett – 397 mm, juulis 202 mm (kuu norm 76 mm).

Kõige kuivem oli suvi aga Kihnu saarel, kus sadas vaid 161 mm ehk 95% normist.

Tavaliselt tekitab inimestes elevust, kui öeldakse, et sajab kohati ja hooti. Aga suvel on see

tõepoolest nõnda: Sõrve oli augusti esimese kümpäevaku ajal Eestis kõige märjem (72 mm ehk 434% normist), kuu keskel aga kõige kuivem paik oma ühe millimeetriga. Palju sõltub ju sellest, kus ja kunas sajab äikes- või lihtsalt kõva hoovihma.

Üllatav oli mõneti ka see, et viimase poolsajandi jooksul jäi äsjase suve vihmavee kogus vaid 11. kohale. Tänavusest Eesti kolme suvekuu keskmisest portsust – 263 mm – sadas enam näiteks nii 2009. (289 mm) kui ka 2008. aastal (313 mm).

Lõppenud suvi sarnanes mitmes mõttes niru 1998. aastaga – ka tollal olid kolm kuud täis jahedat vihma ning sageli mõl-lasid äikesetormid koos trom-bide-tornaadodega. Viimaseid loeti toona näiteks kokku lausa rekordarv – 24!

Tuul kurjustas Tamme talus

Samuti paistab tänavune aasta silma piksepäevade arvult, li-saks tuli mitmelt poolt teateid sellal nähtud lehterpilvede koh-ta. Teatavasti võivad taolised pilvemoodustised näidata kee-ristormi asukohta – tornaadoks ehk tuulispasaks võib teda ni-metada õigupoolest vaid siis, kui pööris puudutab maapinda.

Viimaste aastate tugevaim tuulispea Eestis tegutses sel su-vel 30. juulil Põltsamaa lähedal Umbusi külas Tamme talus, kui tugev tuulekeeris hävitas paar-i minutiga terve aia, kahjustas elumaja, lõhkus kuuri, tegi metsa ligi paarisaja meetri laiuse ning mitme kilomeetri pikkuse mur-tud ja juuritud puudega sihi.

Järelikult polnud sünoptiku-te trombihoiatused seekord as-jatud.